Genoeg voor iedereen

Bekijk ook de algemene instructie voor een contextuele bijbelstudie op www.kerkinactie.nl/bijbellezen. Daar vindt u algemene aanwijzingen ter voorbereiding en om de bijbelstudie te leiden. Bereid het goed voor en let met name op hoeveel tijd er is. Misschien kunnen niet alle vragen volledig behandeld worden maar is het nodig er wat sneller doorheen te gaan. Maak van te voren keuzes en een tijdspad.

Nodig: Papier (flapover) en stiften, bijbels, informatie over het gekozen 40dagentijd project. Het is aan te bevelen de vragen voor het groepswerk (stap 5) enkele keren uit te printen.

Bijbelstudie over Johannes 6: 1-14

Stap 1: Opening

Steek de kaars aan als teken van Gods licht in ons midden. Neem tijd om (nader) kennis te maken. Zing een lied en/of spreek een gebed of gedicht uit.

ZIEN

Stap 2: Introductie en context

In de kerk zijn we er soms heel goed in om te zien wat we tekort komen. We zijn dan niet altijd meer in staat om te zien wat er wél is. Misschien zeggen we net als de discipelen in het verhaal dat we straks lezen ‘Leuk dat dit er is, maar wat hebben we er aan. Het is nooit genoeg.’

Bespreek kort drietallen:

- Ken je voorbeelden waarin jijzelf of anderen vooral bezig zijn met wat er niet is? Deel ze met elkaar. Wat doet dat met geloof, hoop en liefde?

Plenair kunnen enkele mensen iets delen van wat hen opviel in het gesprek.

IN GESPREK MET DE TEKST

Stap 3: Bijbel openen

We lezen Johannes 6:1-14. Vraag iemand de tekst hardop voor te lezen.

Stap 4: De tekst bestuderen

- Waar gaat de tekst over? Laat iedereen in één of twee woorden antwoorden en schrijf ze op de flapover.

Stap 5: In kleine groepjes de tekst bestuderen (4-6 personen). Schrijf de antwoorden op een groot vel papier (flapover).

1. Welke personages komen we tegen in de tekst? Wat doen ze?
2. Hebben de mensen honger? Klagen ze?
3. Wat doet Jezus precies wanneer ze de vijf broden en twee vissen bij hem brengen?
4. Te midden van die grote menigte is het een kind dat de broden en vissen heeft. Welke plek hebben kinderen in onze (geloofs)gemeenschap? Wat delen zij uit?

Stap 6: Terugkoppeling vanuit de kleine groepjes naar de grote groep

De groepjes presenteren elkaar de antwoorden of wanneer er weinig tijd is vertellen ze elkaar wat hen het meest opviel/ is bijgebleven van het gesprek dat ze hadden.

Koppeling naar het gekozen 40dagentijdproject (zie www.kerkinactie.nl/40dagentijd):

In het bijbelverhaal wordt er eigenlijk al gedeeld vóórdat de behoefte (honger) is ontstaan. Er lijkt haast een soort tegenstelling te zijn: de discipelen die vooral onmogelijkheden zien (niet genoeg geld, niet genoeg voedsel, en Jezus die dankt en deelt en zo hetgeen wat er is vermenigvuldigt. Als we naar de informatie kijken van het 40dagentijdproject worden we geconfronteerd met situaties van armoede en uitzichtloosheid. Lees/bekijk met elkaar informatie over het project en bespreek met elkaar:

- Wat raakt je in dit project?
- Wat delen de mensen van de partnerorganisaties? Wat doet dit met geloof, hoop en liefde?

HANDELEN

Stap 7: Terugkoppelen aan eigen leven en context – bespreek in drietallen:

- Wat heb jij om uit te delen? Bedenk wat je de komende week wilt delen en met wie.

Stap 8: Afsluiten

Ga met elkaar in een kring staan en geef de kaars door. Wie de kaars vast heeft benoemt kort wat hij/zij wil delen de komende week. Sluit af met een gebed/lied/gedicht.

Een medemens

Op zoek ben ik naar een medemens.
Een medemens, een deler, een mede-deelmens.
Delen wil ik van mijn leven.

Ik wil het laten gebeuren: een nieuwe wonderbare spijziging.
Delen met mijn medemens.
Ik deel uit aan jou, jij deelt uit aan mij.
We leveren ons uit aan elkaar en we houden ruimschoots over: wel twaalf manden vol.
Genoeg voor jou en mij en meer.
Genoeg voor ons allemaal en meer.
Genoeg voor iedereen en meer.
Genoeg.

Met elkaar kunnen wij het wonder opnieuw laten gebeuren.

Hilda Luken
(Uit 'Medemens', Kerk in Actie 2009)

Achtergrondinformatie voor de facilitator

Een wonderlijk verhaal

Het verhaal over een grote menigte die gevoed wordt door Jezus is waarschijnlijk bekend. Waar we niet altijd zicht op hebben zijn de verschillende versies van het verhaal die voorkomen in de vier evangeliën. Het verhaal is te vinden in Marcus 6: 32-44, Marcus 8: 1-9. Matteüs 14:13-21, Matteüs 15:32-38, Lucas 9: 12-17 en in het gedeelte wat we in deze bijbelstudie lazen: Johannes 6:1-14. De verhalen hebben verschillende vormen en worden door de evangelisten in verschillende settingen geplaatst. Voor deze bijbelstudie voert het te ver om alle verhalen te vergelijken, maar houdt er rekening mee dat mensen verschillende herinneringen kunnen hebben bij het verhaal, die op de verschillende versies gebaseerd zijn. Bijvoorbeeld: zijn het nu vijf broden of zeven broden? zijn het nu vierduizend of vijfduizend mensen? zijn er zeven of twaalf manden over? Het klopt allemaal, afhankelijk van de versie die je leest. Probeer in deze bijbelstudie dicht bij de versie van Johannes te blijven. Het is overigens interessant dat we in onze herinnering vaak denken 'die duizenden mensen hadden honger', maar eigenlijk is Matteus de enige die dat als zodanig beschrijft in hoofdstuk 15.

Johannes kiest er heel bewust voor om het verhaal te plaatsen in het licht van de komende Pesach maaltijd (vers 4, tijdens de Pesachmaaltijd herdenken de joden de uittocht uit Egypte en bevrijding van de ballingschap) en ook de duidelijke conclusie laat trekken door de aanwezigen dat hij wel de 'profeet moet zijn die zou komen' (vers 14). Een verhaal met een messiaans karakter: Johannnes gebruikt het om te laten zien dat Jezus de verwachte Messias is. (vgl. ook Jes. 25:6-9)

Denarie (munt) - (informatie gebaseerd op de website van het NBG www.debijbel.nl)

Tijdens de Romeinse overheersing van Israël (vanaf 63 voor Christus) was de denarie de gangbare munt in het keizerrijk van Augustus en zijn opvolgers. De munt was van zilver en had een afbeelding van de keizer. Eén denarie was ongeveer het dagloon van een arbeider.

Voor één denarie kon je een schaap kopen, of dertig mussen, of vijftien porties wijn. Voor een os moest je vijf denarie betalen en de tempelbelasting was twee denarie. In vers 5 zegt Filippus: ‘Zelfs tweehonderd denarie zou niet voldoende zijn om iedereen een klein stukje brood te geven.’ Door dit bedrag wordt er nog eens extra benadrukt dat het écht heel veel mensen zijn die gevoed moeten worden.